

God is liefde

Preek gehouden tijdens een rouwsamenkomst (ds. Jos Douma)

*Wij hebben Gods liefde, die in ons is,
leren kennen en vertrouwen daarop.
God is liefde.*

*Wie in de liefde blijft, blijft in God,
en God blijft in hem.*

(1 Johannes 4:16)

Lieve mensen,

Het was een ontroerend moment. We zaten samen rond het ziekenhuisbed van jullie moeder. En toen vertelde een van jullie wat jullie moeder en oma tegen hem had gezegd: 'Op de steen moet staan: God is liefde.'

Het was een ontroerend moment. Een moment ook wel van verrassing, van verwondering. Dat leefde er dus in die laatste dagen in het hart van jullie moeder. Ze was een gelovige vrouw. Ze heeft jullie samen met jullie vader opgevoed vanuit het Woord van God. Daar had ze ook vaak zorgen over: 'Heb ik het wel goed gedaan?' Maar dan mocht ze toch ook weer rust vinden in de trouw van God en in de vergeving van haar zonden.

Geloof en kerk speelden in haar leven een heel grote rol. Vaak werd dat gekleurd door bezorgdheid, bezorgdheid die tot uitdrukking kwam in een kritische benadering. Dat was niet altijd gemakkelijk voor de mensen om haar heen. Want ze had vaste en stellige overtuigingen, die wel onwrikbaar leken. En als ze iets vond, dan moest dat ook gezegd worden. Daarin heeft ze, denk ik, geworsteld, ook met zichzelf. En daarom is het zo mooi dat ze aan het einde van haar leven tot deze belijdenis kwam: 'God is liefde.'

--

Dat is een heel eenzijdige uitspraak. 'God is liefde.' En tijdens haar leven benadrukte ze altijd dat er meer moest worden gezegd: God is liefde, maar zijn toorn is er ook, en het Oude Testament is er ook, en Gods geboden zijn er ook, en vergeet niet dat we zondige mensen zijn.

Maar in die bijbelse uitspraak 'God is liefde' is om zo te zeggen elke nuance zoek, elk zorgvuldig nagejaagd evenwicht is afwezig. Want we staan hier bij het hart van het evangelie, en dat is overrompelend en overweldigend, zo tegendraads ook omdat het zo weinig past bij het leven dat we hier op aarde kennen.

Want het gaat hier over onvoorwaardelijke liefde. Gods liefde is onvoorwaardelijk. En daar hebben we het als mensen moeilijk mee. Onze liefde voor elkaar is bijna altijd voorwaardelijk. Ik houd van jou als jij tenminste bent en doet zoals ik graag wil. Ik houd van mezelf als ik tenminste voldoe aan de hoge eisen die ik mezelf stel. De ander houdt van mij als ik dat tenminste verdien.

Gelukkig zien we iets van de onvoorwaardelijke liefde wel terug tussen ouders en kinderen. Maar ook dan is het vaak moeilijk en kan er gemakkelijk verwijdering ontstaan, onverbondenheid, kan liefde zomaar omslaan in afwijzing.

En dan staat daar in de Bijbel die ongelooflijk markante uitspraak dat God liefde is. Dat is zijn wezen. En het is niet gemakkelijk om dat te accepteren omdat we het uit onze eigen menselijke ervaring eigenlijk niet zo goed kennen. Dat je onvoorwaardelijk geliefd bent. Dat je liefde niet hoeft te verdienen door netjes te leven, door de juiste standpunten te huldigen, door gehoorzaam aan Gods geboden te zijn. Want de liefde van God gaat aan dat alles vooraf.

En zelfs nu ik deze dingen sta te zeggen, voel ook ik in mij nog de neiging om het toch weer wat te nuanceren, om er iets anders overheen te zeggen, omdat ook ik het me niet kan voorstellen dat God onvoorwaardelijk en grenzeloos van mij houdt.

En toch is dat de waarheid van het evangelie. Het kost een mensenleven lang om dat te leren zien en te leren aanvaarden. Dat je een geliefd kind van God bent. Dat ook boven jouw hoofd de hemel voortdurend open staat en er een stem klinkt, zoals eens, toen Jezus werd gedoopt in de Jordaan: 'Jij bent mijn geliefde Zoon, in jou vind ik vreugde' (Marcus 1:11).

Wij mogen allemaal geliefde zonen en dochters van de Vader zijn. Niemand van ons is daarvan uitgezonderd. Het kostbare geschenk van de eeuwige liefde wordt ons allemaal aangeboden in Christus. Want de Vader heeft die onvoorwaardelijke en grenzeloze liefde in haar ultieme vorm laten zien in zijn Zoon Jezus Christus, die aan het kruis gestorven is voor onze zonden toen wij nog zijn vijanden waren.

- -

En ik geloof dat dát ook de bron is voor een leven in verbondenheid met elkaar. Dat is vaak moeilijk. We lopen aan tegen elkaars karakters, elkaars vooroordelen, elkaars eigenaardigheden. We hebben elkaar soms bezeerd door dingen die we zeiden of deden, en we voelden ons afgewezen. Allemaal dragen we wonden en littekens met ons mee die juist in moeilijke dagen ook weer worden aangeraakt en opnieuw zeer doen. En daar is maar één middel van genezing voor: de liefde van God. Zijn kostbare genade geneest onze wonden en geneest onze relaties die zo vaak zijn geschonden.

*Wij hebben Gods liefde, die in ons is,
leren kennen en vertrouwen daarop.*

En ik vraag me af of dat ook werkelijk zo is, in mijn leven, in ons leven. Hebben wij Gods liefde leren kennen? Want dat is veel meer dan weten dat dat in de Bijbel staat, veel meer dan een verstandelijk ermee instemmen. Gods liefde leren kennen is een overweldigende werkelijkheid die ons bestaan tot in alle uithoeken in een ander licht zet. Gods liefde leren kennen maakt een einde aan onze verbitterdheid en hardheid, maakt een einde aan onze onstuitbare drang om gelijk te hebben en gelijk te krijgen, maakt een einde aan onze aanhoudende kritiek op alles wat niet past in onze eigen levensvisie.

En we weten allemaal heel goed hoe ver de meesten van ons daar nog vandaan zijn. En dat is erg omdat het ons veel levensgeluk ontnemt. Maar tegelijk – als we dat leren inzien – biedt het ook geweldige kansen om te groeien in de liefde.

In Psalm 63 staat het heel mooi: 'Uw liefde is meer dan het leven' (Psalm 63:4). Als we dat ontdekken, dat boven alles wat we in dit leven moeilijk vinden maar ook boven alles wat we in dit leven mooi vinden – als we ontdekken dat Gods liefde echt méér is dan het leven, dan hebben we ook iets waar we ons op kunnen concentreren, waarop we ons kunnen richten: de liefde van God die we in Jezus ontvangen en die we door de Geest mogen ervaren als een hemels geschenk. Die liefde is eindeloos, grenzeloos, adembenemend, overweldigend en ook eeuwig: die liefde gaat door na het sterven. En die liefde is zo groot dat ze ook onze liefdeloosheid, ons gebrek aan liefde, onze ervaring dat we niet geliefd zijn kan omspannen.

Want, en dat staat ook in Psalm 63, en ik sprak er vorige week donderdagmiddag nog over met jullie moeder: 'Uw rechterhand houdt mij vast' (Psalm 63:9). Dat is het kostbare en unieke van Gods liefde: dat die liefde altijd weer bij Hem begint, dat die liefde zich niet van de wijs laat brengen door ons onvermogen om haar te ontvangen en haar uit te delen, dat die liefde zich uitdrukt in Gods krachtige rechterhand die ons altijd vasthoudt, ook als wij loslaten, ook als wij het moeilijk vinden om met onze ziel aan Hem gehecht te zijn.

- -

En zo heeft jullie moeder en oma met haar korte belijdenis iets aangereikt wat ze misschien zelf tijdens haar leven onvoldoende heeft kunnen ontvangen. Maar daar is die liefde van God voor haar niet minder om.

Wat we mogen leren is dat de liefde, meer dan wat ook in dit leven, ons verbindt met God, met de hemel, met een leven dat meerwaarde heeft. En ten diepste verlangen we daar allemaal naar: een leven met meerwaarde, een leven dat door de liefde gekleurd wordt, de liefde die we mogen ontvangen en die we mogen

uitdelen.

*Wie in de liefde blijft, blijft in God,
en God blijft in hem.*

Zo nauw zijn de liefde en God met elkaar verbonden. Zo dichtbij wil God in zijn liefde komen: Hij wil in ons blijven. Dat is voor u allemaal de uitnodiging van deze dag, de reikwijdte van die woorden van jullie moeder en oma, van onze zuster: 'Op de steen moet staan: *God is liefde.*'

Het is de liefde die sterker is dan de dood,
de liefde die meer is dan het leven,
de liefde die geduldig is en vol goedheid,
de liefde die het kwaad niet aanrekent.

*Alles verdraagt ze,
alles gelooft ze,
alles hoopt ze,
in alles volhardt ze.
De liefde zal nooit vergaan.
(1 Korintiërs 13:7-8)*

Hierin voelen we het Vaderhart van God, die tegen al zijn kinderen, tegen u allemaal zegt:

'Ik heb je lief. Jij bent mijn geliefde kind.'

Gebed: Vader in de hemel, dank U voor de liefde in uw Vaderhart. Dank U voor de kostbare woorden uit de Bijbel die ons vetrellen wie U bent: God van de liefde. Niets is er dat U meer typeert, dat meer uw karakter bepaalt dan de liefde. Wij danken U dat niets ter wereld ons kan scheiden van deze liefde die in Christus is. En we bidden U: geef dat we allemaal dat verlangen mogen kennen en aanwakkeren in ons om geliefd te worden en om lief te hebben. U weet hoe we daarin struikelen en we vragen U om vergeving. U weet hoe wonden in ons leven ervoor zorgen dat we die liefde niet kunnen voelen en uitdelen, en we vragen U om genezing. U weet dat er veel onvrijheid is in ons leven doordat we gebonden zijn aan wat niet van U is en we vragen U om genezing. En we bidden of uw liefde, waarvan onze gestorven geliefden volop mogen genieten in uw hemel, ook voor ons meer mag zijn dan het leven. Leer ons de liefde, Heer! In Jezus' naam vragen we dat. Amen.